

Tussenevaluatie april 2023

Allen voor een Uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd Midden- Kennemerland

Om meer verbinding te maken tussen de domeinen onderwijs en jeugdhulp stelden de gemeenten Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest en Velsen en de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs IJmond en Voortgezet Onderwijs Midden-Kennemerland (MK) in 2021 **Allen voor een, de Uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd Midden-Kennemerland** vast. Dit moet ertoe leiden dat beide domeinen elkaar versterken en de ondersteuning aan jeugdigen wordt geoptimaliseerd. Met een gezamenlijke visie en speerpunten is er in 2022 een start gemaakt met het uitvoeren van de agenda. De agenda loopt tot en met 2024, met een eventueel vervolg in 2025. Bijgaand ontvangt u onze tussenevaluatie welke informatie biedt over de inhoudelijke voortgang op hoofdlijnen per speerpunt en de verbinding met andere (beleids)terreinen.

In de uitvoeringsagenda zijn onderstaande speerpunten en doelen opgenomen:

Speerpunt	Doel
Integrale aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Planmatig en vroegtijdig samenwerken.2. We benutten het voorveld optimaal.3. We werken domeinoverstijgend samen
Gelijke kansen	<ol style="list-style-type: none">1. We beperken het aantal thuiszitters door het stimuleren van schoolaanwezigheid en één aanpak in het kader van (verzuim en) thuiszitters per RMC-regio2. Ontwikkelmogelijkheden van kwetsbare jeugdigen zijn vergroot en overstapmomenten zijn verbeterd.
Beweging naar inclusie	<ol style="list-style-type: none">1. Versterken van het ondersteunings-/hulpaanbod in het regulier onderwijs.2. Optimaal benutten van onderwijszorgarrangementen met als doel maatwerk en efficiëntie te behouden.3. De kennis en ervaring van ouders wordt door professionals benut als aanknopingspunt voor eigen mogelijkheden en eigen kracht. We werken samen in de sociale basis aan herstel van het normale leven.

Algemene terug- en vooruitblik

Bij het tot stand komen van de Uitvoeringsagenda (UvA) is gebleken dat de onderwijspartners en gemeenten hetzelfde doel beogen. De jeugdbeleidsplannen van de gemeenten en de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden (SWV) komen hierin samen; gezamenlijke ambities voor de jeugdigen. We moeten ook constateren dat de wereld doorgaat terwijl wij plannen maken. Zo zien we dat meerdere autonome ontwikkelingen tijd hebben gevraagd van zowel het onderwijs als gemeenten, waardoor we onze focus soms ook hebben moeten verleggen. Hierbij kan er gedacht worden aan (de gevolgen van) COVID-19, het Nationaal Programma Onderwijs en de organisatie voor opvang, zorg en onderwijs aan Oekraïense vluchtelingen en de tijdelijke noodopvang uit Ter Apel. Het samenwerken op deze actuele thema's (vaak intensief met tijdsdruk) heeft gezorgd voor meer verbinding wat bijdraagt aan de gezamenlijke basis en integraliteit die we met de UvA voor ogen hebben.

Tegelijk vond de verwerving jeugdhulp in de regio IJmond plaats, dat invloed heeft op de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. De ontwikkelingen in het verwervingsproces hebben we zo nauw mogelijk afgestemd op de stappen die we namen in de UvA. Het kost ons als regiegroep echter veel moeite om processen qua tempo op elkaar aan te laten sluiten en vraagt onze blijvende aandacht om gezamenlijk de juiste stappen te zetten. En daarmee de samenhang tussen de verschillende externe en interne ontwikkelingen in het domein van jeugdhulp en het onderwijsdomein te bewaken.

Binnen de BUCH is integraal beleidskader vastgesteld waarbinnen de sociale basis een prominente plek heeft, pilot Jeugdhulp op School (JOS) is gestart in Voortgezet onderwijs (VO). De 'Samenwerking & intentieovereenkomst is getekend door SWV in Noord-Kennemerland, Midden-Kennemerland en gemeenten van de jeugdhulpregio Noord-Kennemerland.

De Speerpunten

Gemeenten en samenwerkingsverbanden hebben de uitvoeringsagenda opgebouwd aan de hand van een visie en speerpunten:

De drie speerpunten:

1. *Integrale aanpak*: We hebben in onze regio een pedagogisch sterke structuur waarin we een effectief en preventief aanbod organiseren/versterken zodat de jeugdigen optimaal profiteren en gezond en veilig opgroeien.
2. *Gelijke kansen*: Gelijke kansen en talentontwikkeling voor iedere jeugdige. Alle jeugdigen krijgen gelijke ontwikkelingsmogelijkheden en kansen. Alle jeugdigen gaan naar een passend leer-/werk aanbod en behalen hun start- of beroepskwalificatie.
3. *Beweging naar inclusie*: Jeugdigen krijgen een passend aanbod op school en/of zo thuis nabij mogelijk. Ouders, jeugdigen en professionals zijn gelijkwaardige gesprekspartners.

Evaluatie Speerpunt 1: Integrale aanpak

Doelstelling 1: Planmatig en vroegtijdig samenwerken (onderwijs, jeugd, veiligheid, etc) om effectieve en kwalitatieve ondersteuning te bieden.

Resultaten gericht op optimaal benutten van de kernteams

^{1*)} Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) :

De kernteams stonden vóór 2022 al aardig in de steigers. Om de expertise van de jeugdpartners op de school optimaal te benutten en te komen tot een effectieve samenwerking worden er jaarlijks startgesprekken in het VO of afstemmingsgesprekken in het PO georganiseerd. Deze start- of afstemmingsgesprekken vinden plaats samen met de vaste jeugdpartners van de kernteams. Voorafgaand aan de startgesprekken zijn er in het voorjaar van 2022 voorbereidende gesprekken gevoerd met de managers van de jeugdpartners, samenwerkingsverbanden en gemeenten. Dit leidde tot een gezamenlijke agenda voor de startgesprekken.

Aan alle PO-scholen in de IJmond zijn kernteams verbonden.

Deze zijn samengesteld uit medewerkers van het CJG,

jeugdmaatschappelijk werk (JMW) en de GGD

(jeugdverpleegkundige/jeugdarts). Voor de VO-scholen geldt

dat er vaste medewerkers CJG en de GGD verbonden zijn aan de scholen. En op een aantal scholen ook

medewerkers van Socius/MET. Vanuit het CJG is er voor het Voortgezet Onderwijs (VO) ook een

orthopedagoog inzetbaar, beschikbaar voor het gehele VO in de regio IJmond. Dit verloopt via de CJG-coach

en is inzetbaar voor zwaardere problematiek of bij een groepsaanpak in de klas.

In Uitgeest en Castricum zijn aan de PO-scholen eveneens de GGD en vaste contactpersonen van het sociaal team, preventieconsulenten verbonden. De VO-scholen in Castricum hebben een

jeugdverpleegkundige/jeugdarts van de GGD en een vaste jeugd- en gezinscoach VO van stichting Groeimee.

Daarbij hebben de scholen sinds 2023 een gedragswetenschapper J-GGZ in VO tot hun beschikking. In

Uitgeest en Castricum hebben (op een aantal scholen) startgesprekken plaatsgevonden en heeft er eind

september een regionale netwerkbijeenkomst plaatsgevonden met onderwijs en jeugdpartners, waarin de

samenwerking centraal stond.

De input van deze netwerkbijeenkomst wordt meegenomen in gesprekken met gemeenten en

jeugdpartners.

Planning voor 2023: De werkgroep, georganiseerd vanuit de Regiegroep Passend Onderwijs en Jeugd, heeft

de opbrengst van de startgesprekken in kaart gebracht en heeft aanbevelingen geformuleerd voor het

onderwijs en de jeugdpartners. Deze aanbevelingen worden in 2023 omgezet in acties in afstemming met

de managers van de kernteams, de gemeenten en de schoolbesturen.

Enkele aanbevelingen:

- ➔ Voer jaarlijks een startgesprek op de scholen met de directe partners om verwachtingen, rolgeving en samenwerking te bespreken.
- ➔ Er ligt geen heldere opdracht van de gemeente aan CJG, Socius en GGD m.b.t. aanwezigheid in en samenwerking met het onderwijs: stel in gezamenlijkheid een kader op waarbinnen de jeugdpartners kunnen acteren in de scholen.
- ➔ Jeugdpartners in de scholen zijn de verbindingsofficier naar het veld en de specialistische zorg.
- ➔ Regievoering in complexe casuïstiek roept veel verwarring op: voer een breed gesprek over de terminologie en bijbehorende taak.

^{1 *)} In deze notitie worden de volgende termen gebruikt:

Kernteam: het vaste team op school met IB/OCO en een of meerdere jeugdprofessionals van GGD, Socius/MET of CJG

Kernteam: jeugdprofessionals van GGD, Socius/MET en CJG

Jeugdpartners: organisaties die direct verbonden zijn aan de scholen: GGD, Socius/MET en CJG

De belangrijkste genoemde thema's waren: pedagogisch partnerschap, regievoering bij complexe problematiek; deskundigheidsbevordering, kennisdeling en netwerkbijeenkomsten. De werkgroep zal de doorontwikkeling aansluiting onderwijs en jeugd vanuit Project Jeugdhulp op school (JOS) vanuit de jeugdhulpregio Alkmaar monitoren en het resultaat meenemen naar de doorontwikkeling in de IJmond.

Doelstelling 2: We benutten het voorveld optimaal, zodat kinderen en jeugdigen veilig en gezond opgroeien in de leefomgeving.

Resultaten: Uit de startgesprekken op de scholen is de wens duidelijk naar voren gekomen dat het onderwijs behoefte heeft aan een overzicht van het preventieve aanbod, zodat hier gericht gebruik van gemaakt kan worden. Het inzichtelijk maken van dit preventieve aanbod wordt verder uitgewerkt in de regionale ontwikkelagenda, in het kader van het verwervingstraject jeugdhulp (IJmond en Zuid-Kennemerland). Met de managers van de kernteams (CJG,GGD, Socius/MET) is besproken dat de jeugdpartners een rol kunnen spelen in het informeren van de scholen over het bestaande aanbod in het voorveld, de sociale basis.

Daarnaast zijn er meerdere bijeenkomsten geweest. De uitkomsten vanuit de netwerkbijeenkomst Castricum en Uitgeest PO en VO en de bestuursdag PO worden nader uitgewerkt. Op basis daarvan worden passende activiteiten uitgezet en uitgevoerd.

Planning voor 2023: Acties op dit vlak zijn bij de eerder genoemde werkgroep belegd, de regiegroep monitort de voortgang en zal ondersteunen in de informatievoorziening. De benodigde acties zijn er met name opgericht om expertise vanuit gespecialiseerde jeugdhulp meer naar voren te brengen door middel van kennisoverdracht/deskundigheidsbevordering, en managers van de kernteams meer te verbinden op de ondersteuningsbehoeften van scholen zodat aanbod beter aansluit.

Doelstelling 3: We werken domeinoverstijgend samen

Resultaten: We willen bereiken dat er samengewerkt wordt tussen de domeinen preventie, onderwijs, jeugd en veiligheid. Dit op meerdere niveaus, zowel op uitvoerend, strategisch en bestuurlijk tactisch niveau. De huidige praktijk laat zien dat er al veel samengewerkt wordt en op alle drie de niveaus al overleg gevoerd wordt. Dit gebeurt zowel incidenteel als structureel. Hierbij kan er gedacht worden aan de kern- en afstemmingsoverleggen. Wel is naar voren gekomen dat er meer behoefte is aan heldere verbindingen en afspraken over waar afstemming, beleid en besluitvorming precies is belegd. Voor nu lijkt beleid en besluitvorming nog door elkaar te lopen en worden thema's op verschillende tafels besproken.

Planning voor 2023: De werkgroep domeinoverstijgend samenwerken is bezig om te komen tot een overzichtelijk (duurzaam) overleglandschap. Dit blijkt een hele opgave en vraagt nog aandacht voor de aankomende periode. Dit komt omdat we te maken hebben met bijvoorbeeld twee inkoopregio's Jeugdhulp, twee RMC/VSV regio's, twee GGD regio's en veiligheidsregio's, verschillende gemeenten, meerdere samenwerkingsverbanden, verschillende wettelijke taken met verschillen in beschikbare budgetten en ook verschillen in de wijze waarop de gemeentelijke toegang is georganiseerd. Daarnaast is de werkgroep de afgelopen maanden stil komen te liggen vanwege andere prioritering en capaciteitsproblemen. Vorderingen worden in 2023 weer verwacht.

Evaluatie Speerpunt 2: Gelijke kansen

Doelstelling 1: Stimuleren schoolaanwezigheid en aanpak thuiszitters

Resultaten aantallen thuiszitters:

In januari 2023 zijn er in SWV Passend Onderwijs IJmond 20 leerlingen die geen onderwijs op een school volgen. Bij enkelen is er wel een klein onderwijsaanbod maar dit wordt niet structureel en niet op de school geboden; deze vorm valt niet onder 'onderwijs volgend'. Dus 20 op dit moment die geheel thuis zitten.

Het aantal leerlingen dat in 2022 ongeoorloofd gedurende korte of langere tijd uitviel binnen SWV VO MK en dus als thuiszittend bij de inspectie werden gemeld was 16.

Van de 16 zijn 10 leerlingen in 2022 begonnen met verzuimen. Twee van de 16 leerlingen zitten op dit moment nog steeds thuis. Bij de meeste leerlingen (14) heeft een verzuim langer dan drie maanden aangehouden. Daarnaast groeit de groep *dreigende* thuiszitters; dit zijn leerlingen die baat zouden hebben bij een intensiever traject waarbij hulp en onderwijs hand in hand samen gaan.

Resultaten: In 2022 hebben we ons met name gericht op de doelstelling in het kader van het stimuleren van schoolaanwezigheid en het stroomlijnen van de overleggen in het kader van (de aanpak van) thuiszitters. De activiteiten op deze thema's hebben zich voornamelijk gericht op de regio IJmond. Hierbij wordt met de beleidsambtenaren van de BUCH en de RMC-coördinator regio Alkmaar afgestemd in hoeverre er binnen deze thema's aangesloten kan worden op de (bestaande) structuur en werkwijze van de RMC regio Alkmaar en/of waar de verbinding met de IJmond opgestart of versterkt kan worden

In een kleinere sub-werkgroep zijn we, samen met leerplichtambtenaren (LPA) en medewerkers van de GGD, aan de slag gegaan met de handreiking schoolaanwezigheid. In het laatste kwartaal van 2022 zijn er vanuit het CJG de laatste aanscherpingen gedaan op de handreiking. De verwachting is dat de herijkte handreiking dit voorjaar wordt opgeleverd. Het capaciteitsprobleem bij de GGD maakt dat de werkwijze in het kader van geoorloofd verzuim herzien dient te worden. De overleggen in het kader van (de aanpak van) thuiszitters en schoolaanwezigheid worden daar waar nodig versterkt. Het periodieke afstemmingsoverleg tussen LPA, GGD, CJG en SWV VO is geëvalueerd, waarna de doelstellingen, structuur en besprekpunten zijn aangescherpt. Ook is afgesproken dat het

SWV PO IJmond in het vervolg ook aansluit bij het overleg. Bij dit overleg zijn ook de leerplichtambtenaren vanuit Uitgeest en Castricum betrokken.

Gekoppeld aan de Regiegroep Onderwijs en Jeugd is een overleg ontstaan tussen de beleidsmedewerkers van SWV PO IJmond en SWV VO MK samen met de RMC-coördinator voor een regio-analyse thuiszitters. Dit is op basis van de data omtrent geoorloofd en ongeoorloofd verzuim die bekend is bij de samenwerkingsverbanden. Het gaat om: wat zegt deze data ons nu over wat er goed gaat in de aanpak rondom thuiszitters en wat er mogelijk (aan aanbod) mist? Ook is er afgesproken dat er afstemming plaatsvindt tussen de samenwerkingsverbanden en het Leerplein/RMC regio om te onderzoeken of we dezelfde thuiszitters in beeld hebben.

Planning voor 2023: In het eerste kwartaal van 2023 zal de sub-werkgroep de laatste puntjes op de 'i' te zetten voor het afronden van de handreiking schoolaanwezigheid en het bijbehorende stappenplan. Vanuit daar wordt de handreiking verspreid binnen de scholen. Hierbij zal er specifieke aandacht zijn voor wat de aanpassingen en aanscherpingen binnen de werkwijze rondom schoolaanwezigheid vragen van de betrokken partners in en om de school. Ook wordt met regio Alkmaar onderzocht hoe de werkwijzen gericht op schoolaanwezigheid met elkaar verbonden kunnen worden. We hebben tenslotte te maken met scholen binnen één regio voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs, maar qua dekking andere RMC-regio's (GGD, veiligheids- en jeugdhulpregio's).

Doelstelling 2: Ontwikkelmogelijkheden van kwetsbare jeugdigen zijn vergroot (1) en overstapmoment zijn verbeterd (2)

Resultaten: Deze doelstelling hebben we in beide regio's opgesplitst in twee aparte onderdelen vanwege de aandacht/borging voor deze thema's die er al is of juist nog ontbreekt. Voor de ontwikkelmogelijkheden van kwetsbare jeugdigen in het VO is o.a. de verbinding gelegd met de regionale aanpak bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) en jongeren in kwetsbare positie (JIKP); voor het PO is de verbinding gelegd met het onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

In de IJmond is ervoor gekozen om de krachten in de aanpak onderwijsachterstanden te bundelen ten aanzien van de doorontwikkeling op een aantal subthema's die uit de evaluatie van het onderwijsachterstandenbeleid naar voren kwamen. Er wordt met vertegenwoordigers van onder andere kinderopvang, bibliotheek, welzijn, onderwijs, GGD, gemeenten en SWV uit Heemskerk, Beverwijk en Velsen gewerkt. In september 2022 is een bijeenkomst georganiseerd waarin vertegenwoordigers uit gemeenten, kinderopvang en onderwijs samen kwamen om het OAB beleidsplan met elkaar te ontwikkelen en dat is in november vastgesteld. Op IJmond niveau zijn er meerdere werkgroepen gestart op de onderdelen; toeleiding en indicatie, doorgaande lijn, samenwerken met ouders en onderwijsachterstandenbeleid in het basisonderwijs. Jaarlijks komen alle betrokkenen samen. Er zijn ook lokale en BUCH-brede VVE werkgroepen in Castricum en Uitgeest. Binnen deze overleggen is de samenwerkingsstructuur verder versterkt door de consulent van het Samenwerkingsverband, een afvaardiging van intern begeleiders van het PO en de preventieconsulenten van het Sociaal Team toe te voegen aan de lokale VVE-werkgroepen. Op dit moment hebben de gemeenten Uitgeest en Castricum geen aanvullend OAB beleid, naast de bestaande subsidieregeling voor peuteropvang en VE, omdat de financiële middelen dit niet toelaten.

Afgelopen periode is er inzicht gekomen in wat er binnen beide RMC-regio's (Noord-Kennemerland en Zuid-Kennemerland/IJmond) georganiseerd is op het gebied van de aanpak rondom VSV en JIKP en hoe daarin de verbinding gelegd wordt en kan worden met de uitvoeringsagenda. Daarin hebben de coördinatoren van beide RMC-regio's afstemming met elkaar gezocht.

Planning voor 2023: Voor het bereiken van de doelstelling rondom de overstap PO en VO dient er in 2023 onderzocht te worden welke activiteiten er geïnitieerd kunnen worden. In het PO gebeuren er al veel goede dingen om de overstap van voorschoolse voorzieningen naar het PO te verbeteren. Zo heeft SWV Passend Onderwijs IJmond een werkgroep met afvaardiging PO en VO jonge kind met als doel een effectieve samenwerking te organiseren met betrokken professionals van alle scholen, kind centra, voorschoolse voorzieningen als o.a. kinderdagverblijven en met partners in de jeugdzorg, de jeugdgezondheidszorg en de gemeenten. De werkgroepen doorgaande lijn, samenwerken met ouders, OAB in het basisonderwijs en VVE toeleiding en bereik werken in 2023 samen aan de beoogde resultaten.

De activiteiten die gepland stonden in het laatste kwartaal van 2022 zijn nog niet uitgevoerd: In het licht van de Regionaal Expertise Teams (RET's) die op dit moment gestart en in ontwikkeling zijn, is het van belang verder te onderzoeken of en op welke manier er, in het kader van thuiszitters, een apart doorbraakberaad geïnitieerd dient te worden. De komende periode zal er ook aandacht besteed worden aan of wat er nodig is voor het verbeteren van de overstap van PO naar VO voor kwetsbare jeugdigen; hiervoor zal er ook gekeken worden naar wat er op dit gebied al georganiseerd wordt in Noord- en Zuid-Kennemerland. Als blijkt dat op dit onderdeel van de doelstelling nog stappen te zetten zijn kan dit een plaats krijgen binnen de nieuwe en bestaande werkgroepen op dit thema.

Evaluatie Speerpunt 3: Beweging naar inclusie

Doelstelling 1: Versterken van het ondersteunings-/hulpaanbod in het regulier onderwijs.

Resultaten:

Vanuit de samenwerkingsverbanden wordt een stijging gezien van het aantal verwijzingen naar speciaal onderwijs. Om deze ontwikkeling te keren moet ingezet worden op het versterken van het ondersteuningsaanbod.

Voor SWV VO MK geldt dat er in 2022 sprake is van een behoorlijke stijging van het verwijzingspercentage ten opzichte van 2021. In 2021 was er een daling van 1,96% naar 0,58%. In schooljaar 2021 – 2022 was er sprake van een verwijzingspercentage van 2,37%. Waarschijnlijk was de corona-periode daar debet aan en hielden we in schooljaar 2021-2022 rekening met een correctie. Die was er zowel landelijk als binnen ons samenwerkingsverband.

Resultaten PO: We hebben de afgelopen jaren vanuit SWV Passend Onderwijs IJmond veel gesprekken gevoerd om de bewustwording van de professionals ten aanzien van inclusiviteit in de scholen te vergroten. Met de 12 schoolbesturen is bepaald dat iedere school in 2023 een doel in de beweging naar inclusiever onderwijs opneemt in zijn jaarplan, zodat in de schoolteams de ambitie gedragen wordt. Op het niveau van de kernen wordt gewerkt aan een dekkend ondersteuningsaanbod. Dit zijn 10 groepen met aanpalende scholen die, na een periode waarin ze elkaar en elkaars expertise leerden kennen, nu plannen maken om op meer onderwijsbehoeften binnen de kern te kunnen afstemmen. We streven na dat ieder kind thuis nabij naar school kan en gebruiken hiervoor het motto 'geen kind de kern uit'.

Als we werkelijk inclusiever willen worden moet de verandering bij ons plaatsvinden. Hoe kunnen we over de grenzen van instituten heen stappen?

Stakeholder onderwijs

Het SW PO IJmond heeft als hoofdactiviteit gesteld dat zij binnen 'de basis op orde' het aanbod willen vergroten. Ieder jaar vullen PO-scholen in hoe zij zichzelf scoren op de afspraken basisondersteuning en maken zij een schoolondersteuningsprofiel. 82% van de scholen geeft aan voor 80-100% te voldoen aan de afspraken over de basisondersteuning in het SWV. Alle scholen geven aan dat zij 100% scoren op de samenwerking met ouders. Dat is een verbetering van 26% ten opzichte van vorig jaar. De scholen geven aan dat zij 38% de samenwerking met externen volledig benutten. Dit percentage is wel gestegen, maar er kan meer potentieel worden benut ten aanzien van jeugdhulpverlening, speciaal onderwijs, voorschool en gemeenten. Daarnaast is een inventarisatie gedaan naar het ondersteuningsaanbod én ondersteuningsbehoeften in de school. Zo hebben we in de kernteams de aansluiting onderwijs en jeugd besproken en in beeld gebracht. Voor PO-scholen is per plaats weergegeven waar behoefte aan is als het gaat om versterken van het aanbod in regulier onderwijs en het versterken van educatief partnerschap. Deze informatie is gedeeld met de beleidsmedewerkers onderwijs en jeugd per gemeente en de consultants passend onderwijs.

Resultaten VO: Vanuit het VO werken we aan het verfijnen van het dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod en het bevorderen van de deskundigheid van passend onderwijs in het klaslokaal. We monitoren het aanbod van ondersteuning jaarlijks middels de schoolondersteuningsprofielen. Alle reguliere scholen voldoen aan 80% tot 100% van de afspraken van de basisondersteuning.

De inzet van individuele en groepsarrangementen is in 2022 toegenomen. De arrangementen blijken succesvol wat betreft het bieden van alternatieve vormen van aandacht die maken dat leerlingen weer open

komen te staan voor andere onderwijs- of begeleidings-activiteiten. Voorbeelden daarvan zijn de inzet van onderwijsassistenten, NT2-ondersteuning en NT2-scholing en personal coaching d.m.v. fysieke training. Met als effect dat er voor beoogde doelgroepen en/of leerlingen gericht aanbod is, zodat zij niet uitvallen, doubleren of afstromen. De VO-scholen zijn blij met de bovenschoolse trajectbegeleiders, die vanuit SWV VO MK, inzetbaar zijn in de scholen voor directe advisering en coaching van docenten in het klaslokaal en teamleiders in de scholen. Scholen zijn daardoor succesvoller geworden in het bieden van onderwijsondersteuning in de eigen school/klas aan leerlingen waardoor uitval, doorstroom naar ander onderwijs of onderwijsniveau of afstroom meer dan voorheen konden worden voorkomen.

Knelpunten in het bevorderen van de deskundigheid op het gebied van passend onderwijs in de school zijn de toename van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen en de aandacht die de groepsdynamiek van een docent vraagt. Ook zien de scholen een toename in de motivatieproblemen. De Corona-periode heeft een enorme impact gehad op de ontwikkeling van leerlingen op cognitief, executief en sociaal-emotioneel niveau. De zichtbaarheid van de leden in het kernteam is nodig voor betere benutting.

Passend onderwijs is een vast onderdeel van de beleidsplannen van alle scholen. Met ingang van 2021-2022 is de formele politieke ambitie en opdracht aan het onderwijs dat er toegewerkt wordt naar inclusief onderwijs. De netwerkbijeenkomsten hebben daarom in 2022 grotendeels in het licht gestaan van deze ontwikkeling. Het ontwikkelen van meer deskundigheid in het klaslokaal is een belangrijke voorwaarde voor doorontwikkeling tot inclusief onderwijs. Er ontstaat zowel het regulier als het speciaal onderwijs meer diversiteit in aanbod van onderwijs en maatwerkarrangementen. Voorbeeld daarvan is het tot stand komen van en samenwerkingsklas regulier-VSO Heliomare bij het Castorcollege; de TOP-voorziening.

Planning voor 2023: Wat opvalt, is de behoefte aan meer zichtbaarheid van de leden in het kernteam, voor het schoolteam en hen in ruimte en tijd te faciliteren. Dit komt overeen met een van de aanbevelingen uit speerpunt 1, doelstelling 1, het beter benutten van de kernteams.

Doelstelling 2: Optimaal benutten van onderwijszorgarrangementen met als doel maatwerk en efficiëntie te behouden.

Resultaten: Er wordt in Zuid-Kennemerland en IJmond al geruime tijd uitvoerig gesproken door onderwijs en gemeenten over de behoefte en meerwaarde van de collectieve bekostiging van onderwijszorgarrangementen zowel wat betreft inhoudelijke meerwaarde als financiële consequenties. Vanuit de uitvoeringsagenda is op dit gebied geen inzet gepleegd, in afwachting van de implementatie werkgroep die voortkomt uit de inkoop van jeugdhulp in Zuid Kennemerland / IJmond. Vanuit deze werkgroep wordt gewerkt aan een gedragen onderwijszorg continuüm.

Planning voor 2023:

- In de jeugdhulpregio Alkmaar is er een kader onderwijszorgarrangementen ontwikkeld. Dit kader wordt bekeken en besproken in de op te richten werkgroep ontwikkelagenda verwervingstraject IJmond en onderzocht of dit kader gebruikt of aangepast kan worden voor de IJmond. Met als doel om uitgevoerde en lopende OZA's te evalueren; informatie delen over de opbrengsten; het definiëren van gezamenlijke uitgangspunten; het optimaliseren van de werkwijze: rollen, taken en verantwoordelijkheden.
- Per PO-school hebben we in beeld waar behoefte aan is in de samenwerking met jeugdhulp(partners) en kunnen we in overleg waar we zouden kunnen beginnen om een proeftuin te starten in het anders organiseren van pedagogische aanpak of groepsaanbod, om het ondersteuningsaanbod in de school te vergroten. Hiervoor kunnen we ook gebruik maken van de data over jeugdhulpgebruik uit de dashboards op www.waarstaatjegemeente.nl. Zo verkennen we waar meer zorg in de school mogelijk is en waar sprake is van maatschappelijke problematiek.

Doelstelling 3: De kennis en ervaring van ouders wordt door professionals benut als aanknopingspunt voor eigen mogelijkheden en eigen kracht. We werken samen in de sociale basis aan herstel van het normale leven.

Resultaten PO: Vrijwel alle scholen denken na over het versterken van het pedagogisch partnerschap. Dat betekent het verstevigen van oudercontact en/of het vergroten van de rol van ouders bij de ontwikkeling van hun kind. Ook wordt ervaring opgedaan met ouderkamers binnen het primair onderwijs en een familiecontactpersoon die verbonden is aan de school. De inzichten die we in deze ontwikkelingen opdoen verwerken we tot een voorstel over wat werkt en wat niet en hoe we daar met elkaar verder op kunnen ontwikkelen. Daarnaast hebben de IJmond-gemeenten geparticipeerd in het scheidingsplein en zijn er zowel workshops aangeboden voor schoolteams als ouders, in het omgaan met kinderen die moeten omgaan met de nare gevolgen van een echtscheiding. Deze zijn gecommuniceerd met de PO-scholen. Dit onderwerp wordt ook meegenomen in de IJmondiale OAB-werkgroep; samenwerking met ouders.

Resultaten VO: Binnen VO geldt dat ouders-verzorgers medeverantwoordelijk zijn voor het effectief uitvoeren van de Ondersteuning Perspectief Plannen (OPP's). Zij worden altijd betrokken bij de besluitvorming rond het plannen van passende ondersteuning. Daarnaast fungeert het samenwerkingsverband als onafhankelijk informatiepunt voor ouders, leerlingen en scholen. In het vervolg op de landelijke sturing op de onafhankelijk functionerende informatie- en ondersteuningsverantwoordelijkheid richting ouders en jongeren is in een kwaliteitskaart beschreven op welke wijze het samenwerkingsverband hier invulling aan geeft. Daarnaast is de website van het samenwerkingsverband in afstemming met een commissie vanuit de ondersteuningsplanraad opnieuw geactualiseerd en verbeterd.

Planning voor 2023:

- Organiseren van een structureel gesprek tussen afgevaardigden van schoolbesturen met kernpartners als (C)JG, JMW en GGD op strategisch niveau waarin we de uitdagingen waar we voor staan bespreken.
- We hebben in SWV PO IJmond de communicatie voor ouders verbeterd door toelichting in het ondersteunpunt op de website. We zijn nog niet toegekomen aan het peilen van tevredenheid en behoefte van ouders. De vraag is of we dit nog realiseren?
- Binnen het Veerkrachtpact in de regio Alkmaar onderzoeken we, vanuit de samenwerkingsverbanden en de gemeenten, de mogelijkheid om weerbaarheidstraining voor leerlingen, een training vergroten van veerkracht door leerkrachten en een ouderavond te organiseren over het vergroten van veerkracht bij kinderen, door ouders. Hiervoor is vanuit het Veerkrachtpact een 'menukaart' ontwikkeld.